

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HCM
TS. NGUYỄN MINH KIỀU

TIỀN TỆ - NGÂN HÀNG

Tham gia biên soạn :

ThS. NGUYỄN THỊ THÙY LINH
ThS. PHAN CHUNG THỦY

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ
Năm 2006

LỜI MỞ ĐẦU

Sau khi quyển "*Thị trường ngoại hối và Thanh toán quốc tế*" được tái bản lần thứ ba và quyển "*Nghiệp vụ Ngân hàng*" được xuất bản lần đầu tiên vào năm 2005, được sự ủng hộ nhiệt tình và đánh giá cao của các bạn sinh viên và các nhà quản lý doanh nghiệp, nhiều độc giả mong muốn tôi tiếp tục viết và xuất bản quyển "*Tiền tệ - Ngân hàng*" như là một chuỗi sách tham khảo về lĩnh vực ngân hàng nhằm tiếp tục phục vụ bạn đọc. Đáp ứng lại sự ủng hộ nhiệt tình của bạn đọc, nhất là các bạn sinh viên, tôi hứa sẽ nhanh chóng hoàn tất quyển sách này và sớm xuất bản phục vụ các bạn.

Thời gian qua có nhiều bạn đọc nói với tôi rằng đã đi tìm kiếm quyển sách này nhưng không thấy bày bán ở các hiệu sách. Tôi thành thật xin các bạn thứ lỗi cho sự chậm trễ này và mong bạn hiểu cho sự chậm trễ này là cần thiết cho việc tái bản lần thứ ba này, với nhiều cập nhật và thay đổi nhằm mong muốn phục vụ bạn đọc tốt hơn.

Ở lần tái bản này, quyển sách đã có nhiều điểm mới, cập nhật và chỉnh lý cần thiết và độc đáo mà

bạn không thể đọc được ở các sách khác cùng chủ đề này đã được xuất bản. Với nội dung bao gồm 15 chương được trình bày theo văn phong đơn giản, mạch lạc và chi tiết, quyển sách này có thể là cẩm nang giúp bạn tự học, hoàn chỉnh thêm kiến thức và lý luận của mình về tiền tệ và ngân hàng. Điểm nhấn trong quyển sách này là tất cả các chương đều được cập nhật hóa, sát thực với công việc và trang bị kiến thức và kỹ năng cần thiết cho nhân viên và cán bộ quản lý ngân hàng.

Với những nỗ lực nghiên cứu và kinh nghiệm tiếp cận thực tiễn, tôi hy vọng lần tái bản này bạn đọc sẽ ủng hộ và hoàn toàn hài lòng với quyển sách này. Một lần nữa, xin chân thành cảm ơn sự ủng hộ nhiệt tình của bạn đọc đối với những quyển sách của tôi đã được xuất bản và mong mỗi được tiếp tục phục vụ các bạn thông qua quyển "Tiền tệ - Ngân hàng" chứa đựng nhiều vấn đề mới và độc đáo này.

Dr NGUYỄN MINH KIỀU

MỤC LỤC

Trang

- Lời mở đầu	3
- Mục lục	5

Chương 1 :

ĐẠI CƯƠNG VỀ TIỀN TỆ

Mục tiêu của chương	13
1. Vai trò và chức năng của tiền tệ	14
2. Các hình thái tiền tệ	29
3. Các chế độ tiền tệ	40
4. Hệ thống tiền tệ quốc tế	46

Chương 2 :

HỆ THỐNG NGÂN HÀNG

Mục tiêu của chương	60
1. Ngân hàng và vai trò của ngân hàng trong nền kinh tế	61

2. Tổ chức hệ thống ngân hàng trên thế giới	65
3. Tổ chức hệ thống ở Việt Nam	80

Chương 3 :

ĐẠI CƯƠNG VỀ TÍN DỤNG

Mục tiêu của chương	95
1. Sự ra đời và phát triển của tín dụng	95
2. Bản chất và chức năng của tín dụng	100
3. Phân loại tín dụng	102
4. Lợi tức và lãi suất tín dụng	106
5. Các lý thuyết về sự quyết định lãi suất	110
6. Các phương pháp xác định lãi suất	121
7. Bảo đảm tín dụng	126

Chương 4 :

THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

Mục tiêu của chương	134
1. Các loại thị trường trong hệ thống kinh tế	135
2. Tài sản tài chính	137
3. Hệ thống tài chính	143
4. Thị trường tài chính	145
5. Các tổ chức tài chính	148

-
6. Các loại hàng hóa trên thị trường tài chính	151
7. Hiệu quả của thị trường tài chính	155

Chương 5 :

**TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG
CỦA NHTM**

Mục tiêu của chương	160
1. Các vấn đề căn bản về ngân hàng thương mại (NHTM)	160
2. Phân loại NHTM	165
3. Cơ cấu tổ chức của một NHTM	169
4. Các hoạt động chủ yếu của NHTM	170
5. Phân loại các nghiệp vụ NHTM	177
6. Tác động của luật các tổ chức tín dụng đến hoạt động của NHTM	181

Chương 6 :

HOẠT ĐỘNG HUY ĐỘNG VỐN

Mục tiêu của chương	187
1. Hoạt động huy động vốn của ngân hàng thương mại	187
2. Tầm quan trọng của hoạt động huy động vốn	189

3. Các hoạt động huy động vốn của ngân hàng thương mại	191
4. Các giải pháp tăng vốn của ngân hàng thương mại	206

Chương 7 :

HOẠT ĐỘNG CẤP TÍN DỤNG

Mục tiêu của chương	210
1. Khái quát về hoạt động cấp tín dụng	211
2. Hoạt động cho vay của NHTM	213
3. Hoạt động chiết khấu chứng từ có giá	242
4. Hoạt động bảo lãnh của NHTM	248

Chương 8 :

**HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN
QUA NGÂN HÀNG**

Mục tiêu của chương	256
1. Tổng quan về hoạt động thanh toán qua ngân hàng	257
2. Thanh toán giữa các khách hàng	260
3. Thanh toán giữa các ngân hàng	290

*Chương 9 :***HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN
QUỐC TẾ**

Mục tiêu của chương	298
1. Hối phiếu sử dụng trong thanh toán quốc tế	299
2. Phương thức chuyển tiền	326
3. Phương thức nhờ thu	334
4. Phương thức tín dụng chứng từ	349

*Chương 10 :***HOẠT ĐỘNG KINH DOANH
NGOẠI TỆ CỦA NGÂN HÀNG**

Mục tiêu của chương	365
1. Tổng quan về nghiệp vụ kinh doanh ngoại tệ	365
2. Kinh doanh ngoại tệ trên thị trường quốc tế	372
3. Kinh doanh ngoại tệ với khách hàng nội địa	390

*Chương 11 :***NGÂN HÀNG TRUNG ƯƠNG VÀ
NGHIỆP VỤ PHÁT HÀNH TIỀN**

Mục tiêu của chương	411
1. Sự phát hành tiền tệ của Ngân hàng Trung ương	412
2. Cơ chế tạo ra bút tệ của ngân hàng thương mại	422

*Chương 12 :***CÁC HỌC THUYẾT TIỀN TỆ**

Mục tiêu của chương	430
1. Học thuyết cổ điển	431
2. Học thuyết tân cổ điển	437
3. Học thuyết tiền tệ hiện đại của Friedman	447

*Chương 13 :***LẠM PHÁT**

Mục tiêu của chương	450
1. Các luận điểm khác nhau về lạm phát	450
2. Nguyên nhân của lạm phát	456

3. Hậu quả của lạm phát	460
4. Biện pháp chống lạm phát	463

Chương 14 :

CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ QUỐC GIA

Mục tiêu của chương	468
1. Những mục tiêu của chính sách tiền tệ	468
2. Vận dụng các công cụ của chính sách tiền tệ	476

Chương 15 :

**NHỮNG KHÍA CẠNH QUỐC TẾ
CỦA TIỀN TỆ - NGÂN HÀNG**

Mục tiêu của chương	485
1. Cán cân thanh toán	486
2. Các tổ chức tiền tệ, tín dụng quốc tế	500
- Tài liệu tham khảo	510